

Bernadette Preben-Hansen
Department of Latin
University of Groningen
P.O. Box 716 NL 9700 AS Groningen
Holland

Uddannelsesstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 43
1553 København V
Tlf 3392 5600
Fax 3392 5666
www.uvm.dk

Klage over Københavns Universitet

19. februar 2001
J.nr. 2000-2726-276

I brev af 15. august 2000 har De iht. universitetslovens § 11 klaget til Undervisningsministeriet over Københavns Universitets afgørelser og sagsbehandling i perioden 1993-1999 for så vidt angår:

1. Sten Ebbesens inhabilitet.
2. Afgørelse om bortvisning fra Institut for Græsk og Latin i 1993.
3. Afgørelse om permanent bortvisning i 1999.
4. Sagsbehandling i forbindelse med den permanente bortvisning.
5. Mulighed for at arbejde på instituttet i fremtiden.
6. Påstand om tilegnelse af upubliceret forskning.

Det fremgår af brevet, at De egentlig ikke er uenig i bortvisningen fra universitetet, men mener, at "strafudmålingen" er ude af proportion med de faktiske omstændigheder, og at dekanens og rektors afgørelser i langt de fleste tilfælde udelukkende beror på daværende institutleder Sten Ebbesens udsagn og påstande vedrørende Dem.

Det fremgår endvidere, at De på længere sigt af faglige årsager vil være interesseret i adgang til instituttets middelalderbibliotek, idet en del af materialet i biblioteket ikke er tilgængeligt på Det Kgl. Bibliotek.

I brev af 13. september 2000 har ministeriet anmodet universitetet om en udtalelse.

I brev af 7. november 2000 har De som begrundelse for klagen anført, at De ønsker at have lejlighed til at forsvare Dem mod anklagen om tilegnelse af upubliceret forskning, samt at De ikke kan acceptere universitetets fortolkning af begrebet inhabilitet.

I brev af 21. november 2000 har De meddelt, at man for at kunne udføre forskning i middelalderfilosofi må have adgang til upublicerede tekster, som på instituttet findes i en unik samling af mikrofilm. I perioden 1989-91 blev De involveret i forskning i latinsk middelalderfilologi/filosofi, hvor Sten Ebbesen anerkendte Deres arbejde, men i december 1994, et halvt år før Deres cand. phil.-eksamen, nægtede Sten Ebbesen Dem imidlertid uvarslet og endegyldigt adgang til instituttet, inddrog Deres læseplads og tømte dens pc for Deres data. I september 1997 meddelte dekanen Dem, at De skulle rette henvendelse til fakultetssekretariatet i de helt ekstraordinære tilfælde, hvor De måtte have behov for adgang til mikrofilm. Sten Ebbesen nægtede Dem dog fortsat adgang, og først efter henvendelse til sekretariatschefen fik De adgang i oktober 1998. Imidlertid må mikrofilmene ikke fjernes, og da De kun havde et absolut minimum på

fredage at arbejde i, var Deres arbejdssituation umuliggjort.

Med brev af 28. november 2000 har ministeriet videresendt Deres brev af 21. november til universitetet med henvisning til høringen.

I brev af 30. november 2000 har universitetet udtalt sig om klagen. Det fremgår, at De i 1994 blev cand. phil. i latin, i 1995 blev indskrevet som konferensstuderende, ifølge Deres eget udsagn udelukkende for at bevare adgangen til biblioteket og mikrofilmsamlingen samt faglige arrangementer, at De ikke siden 1994 har forsøgt at tage nogen eksamen, at De i forbindelse med bortvisningssagen har oplyst, at indskrivningen beroede på en fejl og ikke længere var aktuel, samt at De er indskrevet som Ph.D.-studerende ved universitetet i Groningen i perioden 1999-2003.

Universitetet anfører om proportionalitetsprincippet, at bortvisning ikke er en straf og dermed ikke omfatter strafudmåling, men at den permanente bortvisning er nødvendiggjort af Deres adfærd.

Universitetet påpeger, at De i en årrække ikke alene har chikaneret Sten Ebbesen, men derudover også ved Deres adfærd har været til gene for andre benyttere af biblioteket. Universitetet henviser til, at De uanset 2 advarsler er fortsat med at udøve chikane over for Sten Ebbesen, og at universitetet har strakt sig meget langt.

For så vidt angår habilitetsspørgsmålet og ”beskyldninger for at have tilegnet sig andres upublicerede forskning” henviser universitetet til sagens akter, som efterfølgende er sendt til ministeriet.

I brev af 8. december 2000 har ministeriet anmodet Dem om eventuelle bemærkninger til universitetets brev.

I mail af 21. december 2000 har De meddelt, at De naturligvis ikke er enig i universitetets udtalelser om Dem, herunder udtalelser, der er ordret citeret fra Sten Ebbesen. De mener ikke, at ministeriet kan træffe afgørelse udelukkende på baggrund af de udpluk af sagsakter, som universitetet medsender.

I brev af 22. december 2000 har De sendt en liste over beholdningen af mikrofilm i samlingen i 1997, som efter Deres mening dokumenterer Deres afvisning af påstanden om tilegnelse af upubliceret forskning.

I brev af 24. december 2000 har De besvaret partshøringen. De er ikke enig i dekanens og rektors beskrivelse og fortolkning af sagens ”faktiske forhold” og mener, at der forekommer alvorlige anklager, f.eks. om tilegnelse af upubliceret forskning. De henviser til, at det har været umuligt at gennemføre Deres magisterkonferens eller at søge stipendier på universitetet m.v., idet Sten Ebbesen siden 1993 passivt og aktivt har blokeret Deres faglige vej og formentlig vil vedblive med det. De anfører, at afgørelse om bortvisningen er truffet

umiddelbart efter en samtale mellem universitetets juridiske afdeling og Sten Ebbesen og før udløbet af fristen for Deres indsigelser, og mener derfor, at afgørelsen med sandsynlighed kan være påvirket af uvedkommende hensyn. De accepterer relegation, men er ked den permanente bortvisning. De konstaterer, at De ikke kan have været psykisk rask og glad, og at dette må have påvirket Deres adfærd i 1999.

Ministeriet kan udtale følgende:

Iht. universitetslovens § 11 kan universitetets afgørelser efter universitetsloven eller regler fastsat i medfør af loven påklages til Undervisningsministeriet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Ministeriet kan således ikke tage stilling til de vurderinger, der ligger til grund for de trufne afgørelser, men alene tage stilling til, om universitetet har begået retlige fejl. Ministeriet mener at være besiddelse af de tilstrækkelige sagsakter hertil.

Ad 1. Sten Ebbesens habilitet

Det fremgår af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende selv har en særlig personlig interesse i sagens udfald. Det fremgår af stk. 3, at den, der er inhabil i forhold til en sag, ikke må træffe afgørelse,

deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

Ministeriet finder det indiskutabelt, at Sten Ebbesen har været inhabil i forhold til Deres sag. Dekanens beslutning i september 1994 er udtryk for samme opfattelse, og siden denne beslutning har Sten Ebbesen ikke deltaget i beslutninger i forhold til Dem.

På denne baggrund finder ministeriet ikke, at universitetet har begået retlige fejl med hensyn til behandling af oplysninger fra Sten Ebbesen og afviser derfor Deres klage på dette punkt.

Ad 2. Afgørelse om bortvisning fra Institut for Græsk og Latin i 1993

Det fremgår af "Generelle ordensbestemmelser for studerende på Københavns Universitet" af 27. februar 1991, som var gældende i 1993, at institutbestyrer/dekan/fagrådsformand over for den studerende kan påtale grov eller gentagen overtrædelse af kutyme for god opførsel eller give den studerende en advarsel samt indberette det skete med angivelse af reaktionen til rektor med oplysning til den studerende om, at påtalen eller advarslen af den studerende kan påklages til rektor. På grundlag af indberetning og fornøden undersøgelse af sagen kan rektor bortvise en studerende for kortere eller længere tid fra nærmere angivne lokaliteter på universitet.

Ministeriet konstaterer på baggrund af ordensbestemmelserne, at afgørelse om bortvisning fra instituttet ikke har kunnet træffes af institutlederen, men kun af rektor. Dette gælder uanset habilitetsspørgsmålet.

Under alle omstændigheder skulle der i henhold til reglerne have været givet Dem lejlighed til at fremkomme med en udtalelse samt oplysning om klageinstans, fremgangsmåde og oplysning om eventuelle tidsfrister.

Ministeriet finder, at universitetet har begået retlige fejl i forbindelse med bortvisningen af Dem fra instituttet og giver Dem derfor medhold i Deres klage på dette punkt.

Ministeriet har ved fremsendelse af kopi af dette brev påtalt dette forhold over for universitetet.

Ad 4. Afgørelse om permanent bortvisning i 1999

Ministeriet lægger til grund, at De ganske vist ikke klager over relegationen, men er ked af den permanente bortvisning og finder, at den er udtryk for en strafudmåling, der er ude af proportion med de faktiske omstændigheder.

Iht. universitetslovens § 4, stk. 2, fastsætter rektor nærmere regler om disciplinære foranstaltninger over for de studerende.

Reglerne om bortvisning fra universitetet, ofte benævnt relegation, findes i "Regler om disciplinære

foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet” af 2. maj 1995.

Iht. § 5, stk. 1, har rektor følgende sanktionsmuligheder (udover bortvisning fra eksamen):

- Tildeling af advarsel.
- Bortvisning fra universitetet for en begrænset periode eller permanent.

Iht. § 5, stk. 3, kan bortvisning fra universitetet finde sted, hvor der er tale om en grov eller gentagen overtrædelse af reglerne, f.eks. kravet om hensynsfuld og ordentlig optræden, og hvor rektor finder det nødvendigt at anvende denne alvorlige sanktion for at sikre universitetets uforstyrrede funktion.

Iht. § 5, stk. 5, skal der ved afgørelsen af, om bortvisning skal finde sted, og i givet fald om dette skal ske for en begrænset periode eller permanent, blandt andet lægges vægt på overtrædelsens konkrete skadevirkning for universitetet, eventuelle forudgående advarsler, risikoen for gentagelse, hensynet til bevarelse af respekten for arbejdet på universitetet, samt om universitetets interesser kan tilgodeses tilstrækkeligt ved en mindre indgribende sanktion.

§ 5, stk. 5, om valg af sanktion er udtryk for almindelige forvaltningsretlige principper om høring og om, at der skal vælges den mindst vidtgående sanktion, der tilgodeser hensynet.

Bortvisning er en disciplinær foranstaltning, der ikke helt eller delvis kan begrundes med manglende studieaktivitet eller behov for at være indskrevet.

Ministeriet er ikke enig med Dem i, at et privat anliggende ikke kan give anledning til disciplinære foranstaltninger, når det udspiller sig på universitetet.

Iht. forvaltningslovens § 22 skal en afgørelse, der meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Det fremgår af rektors brev af 25. juni 1999, at baggrunden for fakultetets indstilling om permanent bortvisning er Deres årelange chikane mod Sten Ebbesen, og at De herunder så sent som 11. juni 1999 er fortsat med at chikanere Sten Ebbesen pr. e-mail, selv om De har oplyst over for Juridisk Afdeling, at De var ophørt hermed, samt at De telefonisk den 15. juni 1999 over for Juridisk Afdeling har fremsat trusler om at dræbe Sten Ebbesen.

Det tidligere forløb er nøjere beskrevet i rektors brev af 8. juni 1999, hvori rektor gav Dem lejlighed til at udtale Dem i sagen.

Ministeriet mener, at afgørelsen er ledsaget af en begrundelse, der opfylder forvaltningslovens krav.

Ministeriet kan ikke tage stilling til universitetets vurdering af nødvendigheden af permanent bortvisning.

I brev af 15. juni 1999 har De i forbindelse med Deres bemærkninger til bortvisningssagen meddelt universitetet, at det var en fejl og ikke længere aktuelt, at De stadig var indskrevet, samt at De betragtede det som en selvfølge, at De ikke længere var studerende ved universitetet.

Ministeriet lægger imidlertid til grund, at De har fornyet årskort og således faktisk var indskrevet.

På denne baggrund finder ministeriet ikke, at universitetet har begået retlige fejl ved - uanset Deres tilkendegivelse i brevet af 15. juni 1999 - at træffe afgørelse om permanent bortvisning, og ministeriet afviser derfor Deres klage på dette punkt.

Ad 5. Sagsbehandling i forbindelse med den permanente bortvisning

Det fremgår af § 5, stk. 1, i universitetets regler, at rektor skal give den studerende lejlighed til at udtale sig, før han træffer beslutning om at iværksætte sanktioner.

I overensstemmelse hermed har rektor i brev af 8. juni 1999 meddelt Dem, at dekanen har indstillet til rektor, at De bortvises permanent fra universitetet og har givet Dem lejlighed til at udtale Dem senest den 5. juli 1999.

I breve af 15. og 16. juni 1999 har De udtalt Dem i sagen, og den 15. juni 1999 har De drøftet sagen med universitetets Juridiske Afdeling.

Det fremgår af forvaltningslovens § 19, at hvis en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger - til ugunst for parten og af væsentlig betydning for sagens afgørelse - vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse. Det fremgår ikke, at myndigheden skal afvente fristens udløb, hvis parten har afgivet udtalelse uden at tilkendegive, at den vil blive suppleret efterfølgende.

På denne baggrund finder ministeriet ikke, at universitetet har begået retlige fejl i forbindelse med sagens behandling og afviser derfor Deres klage på dette punkt.

Ad 5. Mulighed for at arbejde på instituttet i fremtiden

Der er ikke offentlig adgang til et institutbibliotek - heller ikke for andre tidligere studerende.

Ministeriet lægger imidlertid til grund, at det er sædvanlig praksis at give adgang for personer, som arbejder inden for bibliotekets forskningsområde, og

som ikke på anden måde har adgang til det pågældende nødvendige materiale.

Rektor har i brev af 21. juli 1999 meddelt Dem, at bortvisningen udelukker muligheden for fremtidig adgang til middelalderbiblioteket og mikrofilmsamlingen på instituttet, og at denne konsekvens ikke burde komme som en overraskelse for Dem i betragtning af de særaftaler, henstillinger og advarsler, Deres adgang på instituttet gennem årene har nødvendiggjort.

Det fremgår af § 5, stk. 4, i universitetets "Regler om disciplinære foranstaltninger over for studerende ved Københavns Universitet", jf. nedenfor ad pkt. 4, at bortvisning fra universitetet indebærer, at den studerende bliver slettet af matriklen og skal tilbagelevere sit årskort, nøgle og andre effekter, som udleveres til studerende, og at den pågældende er udelukket fra alle aktiviteter på universitetet, herunder al deltagelse i undervisning eller eksamen.

Ministeriet finder ikke, at bortvisningen af Dem som studerende formelt er til hinder for, at universitetet i det konkrete tilfælde overvejer mulighederne for en begrænset adgang til institutbiblioteket, hvis De på et senere tidspunkt dokumenterer behov for det.

Ad 6. Påstand om tilegnelse af upubliceret forskning

Ministeriet konstaterer, at en sådan påstand ikke er udtryk for en afgørelse, der kan indbringes for ministeriet iht. universitetslovens § 11.

Ministeriet må henviser Dem til i givet fald at indbringe sagen for de almindelige domstole.

Ministeriets konklusion

Ministeriets har under de enkelte punkter givet udtryk for sin opfattelse.

Ministeriets afgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Kopi af dette brev er sendt til Københavns Universitet (Juridisk Afdeling, j.nr. 715-861-3/99) tillige med de modtagne sagsakter.

Med venlig hilsen

Ulla Kjær
Fuldmægtig
Direkte tlf. 3392 5682
E-mail: Ulla.Kjaer@uvm.dk